

Camí ramader

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: 08295 SANT VICENÇ DECASTELLET
Emplaçament Vallhonestà i Boades

Coordenades:

Latitud: 41.67818
Longitud: 1.90198
UTM Est (X): 408607
UTM Nord (Y): 4614628

Classificació

Número de fitxa 08262-143
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XXI
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Presenta un estat d'abandonament
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, 23 març, de vies pecuàries. BOE nº 71
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Diferents propietaris
Fitxes associades:
[Camí ral Barcelona-Manresa](#)
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 15/08/2004 - 02:00

Descripció

El ramal principal del camí ramader al seu pas per Sant Vicenç venia de Terrassa i Rellinars carenejant, passant pels Hostalets del Daví, carena del Panissar, coll de Gipó, Sant Jaume de Vallhonestà i fins al Pont de Vilomara passant pel Marquet on travessava el Llobregat per arribar fins a Manresa. Seguia el camí Ral de Barcelona a Manresa que anava carenejant. També hi havia altres camins que seguien els pastors, destacant el que passava pel mig del poble, de can Pedró seguia fins al Raval Nou i d'aquí fins a l'actual camp de futbol, carrer Pedraforca fins a passar davant l'església, i seguia per l'actual carrer Eduard Peña i enllaçava amb la carretera del Pont de Vilomara. El camí ral fou la via més important de comunicació de Barcelona amb Manresa, des de l'edat mitjana fins a principis del segle XIX, utilitzats alguns trams també com a camí ramader. El camí Ral era un camí de carena, a l'estil romà, estratègic i pràctic que enllaçava amb una antiga via romana prop de Matadepera passant per Terrassa i Sabadell. El camí es feia principalment per les carenes ja que oferien millor seguretat que les valls tancades. El trajecte durava unes 13 hores. Part del camí segueix el GR-4 fins a Sant Jaume de Vallhonestà, d'aquí va seguint la carena en trams en els que encara hi resten parts del paviment de pedra i de parets de pedra seca. El trajecte de camí que passava per la zona de Vallhonestà fins al Coll de Daví era de ferradura i a Terrassa passava a ser camí carreter fins a Barcelona. La decadència del camí ral va arribar amb la construcció de la carretera que uniria Manresa i Barcelona per can Maçana. L'obra es va iniciar l'any 1804 i no es va acabar fins a l'any 1835. Tot i així, el transport a bast de cotó des del port de Barcelona fins a les indústries tèxtils de Sant Vicenç i Castellgalí encara es va continuar fent pel vell camí ral. La fi definitiva d'aquesta via de comunicació va arribar amb la construcció de la línia de ferrocarril entre Terrassa i Manresa, l'any 1859. Des de llavors va quedar reduït exclusivament a camí ramader que ara ja s'ha deixat d'utilitzar definitivament per aquest fi.

Observacions:

Els camins ramaders estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de Vies Pecunàries. Segons la llei un camí ramader és la ruta per on discorre o ha discorregut el trànsit ramader, es a dir, que encara que no hi passi un ramat, la llei encara el considera com a tal. Es poden donar altres usos compatibles o complementaris a la seva naturalesa, donant prioritat al trànsit ramader. Són camins públics que gestiona la Generalitat de Catalunya a través del DARP. La llei obliga a inventariar, per protegir-les de les obres públiques, els particulars i l'abandonament en que es troben. Són imprescriptibles, es a dir, que el que ha estat camí ramader no pot deixar de ser-ho. Hi ha l'obligació de classificar-los des de l'any 1995, i s'han de senyalitzar per garantir el seu ús públic i la seva integritat. La informació del pas del camí s'ha obtingut oralment del pastor de Sant Vicenç Pere Ambrós.

Història

Els camins ramaders eren camins per on els ramats feien la transhumància des dels Pirineus i altres muntanyes fins a la terra baixa o la marina, i en els que els ramats tenen drets de pas. La majoria dels camins tenen més de mil anys d'antiguitat ja que els trobem documentats al segle IX, però la seva utilització és més antiga encara que no consten als mapes i que hi ha pocs documents escrits. S'estan perdent i oblidant, a vegades per falta d'ús i a vegades perquè els mateixos particulars els fan desaparèixer intencionadament o per desconeixement. Per això s'ha de recollir la tradició oral dels pocs pastors que els van fer i que encara ens poden ajudar a marcar els llocs de pas dels camins. El manteniment dels camins en ús és important perquè són corredors ecològics essencials per a la migració i l'intercanvi genètic d'espècies i modelen el paisatge. El primer camí ramader que es va organitzar era el que al segle XII feien els ramats del Císter per tal d'enviar els ramats a passar l'estiu a les verdes pastures de l'Alt Berguedà, el Ripollès i la Cerdanya.

Bibliografia

MIRALLES, F. i ROVIRA, J. (1999). Camins de transhumància al Penedès i al Garraf. Associació d'Amics dels Camins Ramaders. Informació oral de Pere Ambrós.

